ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
26 Σεπτεμβρίου 1985 *

Στην υπόθεση 166/84,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Bundesfinanzhof προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ

Thomasdünger GmbH, Düsseldorf,

και

Oberfinanzdirektion Frankfurt am Main,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς τη δασμολογική κατάταξη του εμπορεύματος που δηλώθηκε κατά την εισαγωγή ως « άσβεστος χαλυβουργίας που περιέχει φωσφορικά άλατα »,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

συγκείμενο από τους K. Κακούρη, πρόεδρο τμήματος, U. Everling και Y. Galmot, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. F. Mancini
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η εταιρία Thomasdünger GmbH, προσφεύγουσα στην κύρια δίκη, εκπροσωπούμενη από τον Krautz, δικηγόρο Κολωνίας, και

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από το νομικό της σύμβουλο, Jörn Sack,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 15ης Μαΐου 1985,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα της διαδικασίας: η γερμανική.

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με Διάταξη της 8ης Μαΐου 1984, που περιήλθε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 2 Ιουλίου 1984, το Bundesfinanzhof υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, τρία προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία των δασμολογικών κλάσεων 26.02 και 31.03 του κοινού δασμολογίου (στο εξής ΚΔ), με σκοπό την κατάταξη του εμπορεύματος που χαρακτηρίζεται ως « σκωρίες από μετατροπέα ή άσβεστος χαλυβουργίας » με φωσφορικά άλατα.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της επιχειρήσεως Thomasdünger, Düsseldorf, και της Oberfinanzdirektion [Ανώτερης Διεύθυνσης Οικονομικών] της Φραγκφούρτης επί του Μάιν, διαφοράς που αναφέρεται στη δεσμευτική δασμολογική γνωμάτευση για το επίδικο, εισαγόμενο από τη Γαλλία, εμπόρευμα.

3 Οι σχετικές διατάξεις του ΚΔ έχουν ως εξής:

« Κεφάλαιον 26

Μεταλλεύματα μεταλλουργίας, σκωρίαι και τέφραι

26.01 . . .,

26.02 αντοειδείς σκωρίαι, αποσφυροκοπήματα και έτερα απορρίμματα, άπαντα εκ της κατεργασίας του σιδήρου και του χάλυβος προερχόμενα:

A) Κόνεις υψικαμίνων (κόνεις Gueulard)·(ΕΚΑΧ)

B) Λοιπά. »

« Κεφάλαιον 31

Λιπάσματα

Σημειώσεις

1. ...,

2. Η κλάσις 31.03 περιλαμβάνει αποκλειστικώς, υπό τον όρον να μη παρουσιάζωνται υπό τας συσκευασίας τας προβλεπομένας εις την κλάσιν 31.05:

Α) Τα επόμενα προϊόντα:

1) Τας σκωρίας αποφωσφορώσεως.
2) Τα αποσαθρωμένα φωσφορικά ασβέστια (θερμοφωσφορίται και τετηγμένα φωσφορικά άλατα) και τα φυσικά φωσφορικά αργιλασβέστια, τα κατειργασμένα θερμικώς.
3) Τα υπερφωσφορικά (απλά, διπλά ή τριπλά).
4) Το φωσφορικόν διασβέστιον, περιεκτικότητος εις φθόριον ανωτέρας ή ίσης του 0,2 %.

Β) Τα λιπάσματα, τα αποτελούμενα εκ μιγμάτων μεταξύ αλλήλων των προϊόντων των αναγραφομένων εις την προηγουμένην παράγραφον Α) (των οριακών περιεκτικοτήτων μη λαμβανομένων υπ' όψιν διά τα προϊόντα ταύτα εν τη περιπτώσει ταύτη).

Γ) Τα λιπάσματα, τα συνιστάμενα εκ μιγμάτων των προϊόντων των αναγραφομένων εις τας προηγουμένας παραγράφους Α) και Β) (των οριακών περιεκτικοτήτων επίσης μη λαμβανομένων υπ' όψιν διά τα προϊόντα ταύτα), μετά κιμωλίας, γύψου ή ετέρων ανοργάνων υλών στερουμένων λιπαντικών ικανοτήτων.

3. ...,

Δασμολογική κλάσις

31.03 Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά φωσφορικά:

Α) Αναφερόμενα εις το εδάφιον Α) της σημειώσεως 2 του παρόντος κεφαλαίου:

I) Υπερφωσφορικά

II) Έτερα

Β) Αναφερόμενα εις τα εδάφια Β) και Γ) της σημειώσεως 2 του παρόντος κεφαλαίου. »

4 Από τη Διάταξη παραπομπής προκύπτει ότι η Oberfinanzdirektion, με την Verbindliche Zolltarifauskunft (δασμολογική γνωμάτευση δεσμευτική για τις τελωνειακές αρχές), στο εξής δασμολογική γνωμάτευση, την οποία εξέδωσε στις 9 Ιουλίου 1980, έκρινε ότι

το επίδικο εμπόρευμα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των αναλύσεων, αποτελείται κυρίως από οξείδια, πυριτικά και φωσφορικά άλατα του ασβεστίου και του μαγνησίου, καθώς και από ενώσεις σιδηρομαγγανίου υπό μορφή υποπροϊόντων της παραγωγής χάλυβα, στα οποία έχουν προστεθεί αποσαθρωμένα φωσφορικά άλατα για να επιτευχθεί ορισμένη περιεκτικότητα σε φώσφορο. Το προϊόν περιέχει 7,5 % περίπου φωσφορικό άλας που είναι διαλυτό σε διάλυμα κιτρικού οξέος 2 % και ο τύπος του οποίου είναι P_2O_5. Η Oberfinanzdirektion, επομένως, στη δασμολογική διάκριση 31.03 Β, η οποία συνεπάγεται την επιβολή δασμών.

5 Κατά της δασμολογικής αυτής γνωματεύσεως η Thomasdünger υπέβαλε ένσταση, η οποία απορρίφθηκε από την Oberfinanzdirektion. Κατόπιν της απορριπτικής αυτής πράξης άσκησε την προσφυγή στην κύρια υπόθεση. Με αυτήν υποστήριξε ότι το επίδικο προϊόν ήταν ένωση σκωρίας από μετατροπέα που είχε, από την παραγωγή της ήδη, περιεκτικότητα 6 % σε φωσφορικό άλας διαλυτό σε κιτρικό οξύ, χωρίς καμία προσθήκη αποσαθρωμένου φωσφορικού άλατος. Έπρεπε, επομένως, να καταταγεί στην κλάση 26.02, η οποία συνεπάγεται δασμολογική ατέλεια.

6 Η Oberfinanzdirektion ζήτησε την απόρριψη της προσφυγής ως αβάσιμης, ισχυριζόμενη ιδίως ότι επρόκειτο για προϊόν με υψηλή περιεκτικότητα σε φωσφορικά άλατα, το οποίο είναι σημαντικό για τη λίπανση του εδάφους με φώσφορο. Βάσει αναλύσεως που πραγματοποίησε το Zolltechnische Prüfungs- und Lehranstalt (Ίδρυμα ερευνών και εκπαιδεύσεως στη δασμολογική τεχνική), στο εμπόρευμα αυτό διαπιστώθηκε περιεκτικότητα 7,5 % σε P_2O_5. Λόγω της περιεκτικότητας αυτής, έπρεπε να πρόκειται είτε για σκωρία προερχόμενη από την κατεργασία φωσφορούχου χυτοσιδήρου είτε για μίγμα από σκωρίες που έχουν διάφορες περιεκτικότητες σε P_2O_5 είτε για κάποιο ανάλογο μίγμα. Το επίδικο εμπόρευμα έπρεπε, κατά συνέπεια, να θεωρηθεί ως φωσφορικό λίπασμα κατά την έννοια του κεφαλαίου 31 του ΚΔ.

7 Προκειμένου να εκδώσει απόφαση επί της διαφοράς αυτής, το Bundesfinanzhof υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα ερωτήματα:

« 1) Η κλάση 26.02 του κοινού δασμολογίου πρέπει να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι καλύπτει τις σκωρίες από μετατροπέα ή την άσβεστο χαλυβουργίας με περιεκτικότητα σε φωσφορικά άλατα 6 ή 7 % περίπου;

Έχει σημασία σχετικά αν πρόκειται για μίγμα από σκωρίες από μετατροπέα ή άσβεστο χαλυβουργίας, τα συστατικά μέρη των οποίων έχουν διαφορετική περιεκτικότητα σε φωσφορικά άλατα, ή αν έχουν προστεθεί φωσφορικά άλατα;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στα πρώτα ερωτήματα:

Η διάκριση 31.03 Β του κοινού δασμολογίου πρέπει να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι το προϊόν που περιγράφηκε παραπάνω πρέπει να υπαχθεί σ' αυτή;

3) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα:

Η διάκριση 31.03 Α ΙΙ του κοινού δασμολογίου πρέπει να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι το προϊόν που περιγράφηκε παραπάνω πρέπει να υπαχθεί σ' αυτή; »

8 Με τις παρατηρήσεις που κατέθεσε στο Δικαστήριο, η Oberfinanzdirektion της Φραγκφούρτης επί του Μάιν παρατηρεί ότι η επιτροπή ονοματολογίας του ΚΔ, στην οποία, όπως προκύπτει από τη Διάταξη παραπομπής, παρέπεμψαν το ζήτημα οι γερμανικές αρχές, έκρινε, στις 7 Ιουνίου 1984, ότι το εμπόρευμα που χαρακτηρίζεται ως « άσβεστος χαλυβουργίας με φωσφορικά άλατα » έπρεπε να καταταγεί, ως σκωρίες αποφωσφορώσεως, στη δασμολογική διάκριση 31.03 Α ΙΙ του ΚΔ, πράγμα που συνεπάγεται δασμολογική ατέλεια. Η Oberfinanzdirektion, κατά συνέπεια, ανακάλεσε, με απόφαση της 24ης Αυγούστου 1984, την απόφαση της 9ης Ιουλίου 1980 και την αντικατέστησε με τη νέα δασμολογική γνωμάτευση, την οποία αμφισβήτησε η Thomasdünger κατά την ενώπιον του Bundesfinanzhof διαδικασία.

9 Η Thomasdünger ισχυρίζεται ότι το επίδικο εμπόρευμα είναι άσβεστος χαλυβουργίας με φωσφορικά άλατα περιεκτικότητας 3,7 % σε P_2O_5, η οποία εμπίπτει στην κλάση 26.02 του ΚΔ και δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να θεωρηθεί ως φωσφορικό λίπασμα. Ένα προϊόν πρέπει, στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, να θεωρείται ως φωσφορικό λίπασμα μόνο όταν περιέχει τουλάχιστον 10 % P_2O_5. Το συμπέρασμα αυτό είναι σύμφωνο προς τις σύγχρονες τεχνικές μεθόδους, προς τις έννοιες που χρησιμοποιούνται στις εθνικές νομοθεσίες σχετικά με τα λιπάσματα, στις οποίες παραπέμπει το ΚΔ, καθώς και προς τα συναλλακτικά ήθη.

10 Η Επιτροπή φρονεί ότι η κλάση 26.02 δεν έχει εφαρμογή στα επίδικα εν προκειμένω εμπορεύματα. Ισχυρίζεται ότι, σύμφωνα με την επεξηγηματική σημείωση 1 γ) του κεφαλαίου 26, οι « σκωρίες αποφωσφορώσεως » εμπίπτουν στο κεφάλαιο 31 του ΚΔ. Αυτό είναι σύμφωνο προς τη σημείωση 2 του κεφαλαίου 31, στην οποία περιγράφονται περιοριστικά τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στην κλάση 31.03, μεταξύ των οποίων αναφέρονται, στο σημείο Α 1 της σημείωσης 2, οι « σκωρίες αποφωσφορώσεως ». Εξάλλου, σύμφωνα με τη σημείωση 2, παράγραφοι Β και Γ, η κλάση 31.03 περιλαμβάνει επίσης τα μίγματα των προϊόντων που αναγράφονται στην παράγραφο Α μεταξύ τους, καθώς και τα μίγματα των προϊόντων αυτών με ανόργανες ύλες που στερούνται ιδιοτήτων λιπάσματος. Η Επιτροπή φρονεί ότι, κατά γενικό κανόνα, η κλάση 26.02 περιλαμβάνει μόνο σκωρίες σχετικά χαμηλής αξίας. Οι σκωρίες που έχουν περιεκτικότητα σε φώσφορο 3 % και άνω — και διαθέτουν επομένως ιδιότητες λιπάσματος — πρέπει να καταταγούν στο κεφάλαιο 31, ασχέτως του τρόπου με τον οποίο δημιουργήθηκε η περιεκτικότητα σε φώσφορο. Ειδικότερα, το επίδικο εμπόρευμα εμπίπτει, κατά την άποψη της Επιτροπής, στη διάκριση 31.03 Β, εφόσον πρόκειται για μίγμα από σκωρίες αποφωσφορώσεως και αποσαθρωμένα φωσφορικά άλατα. Αν, αντιθέτως, πρόκειται για απλές σκωρίες αποφωσφορώσεως ή για μίγματα τέτοιων σκωριών, χωρίς προσθήκη αποσαθρωμένων φωσφορικών αλάτων, πράγμα που εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να προσδιορίσει, το εμπόρευμα πρέπει να καταταγεί στη διάκριση 31.03 Α ΙΙ.

11 Πριν εξεταστούν τα ερωτήματα που υπέβαλε το Bundesfinanzhof, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, κατά την ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία, ανέκυψε το ζήτημα ποιο είναι το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας στο πλαίσιο της κύριας δίκης και ποια θα ήταν η χρησιμότητα της ερμηνείας των κλάσεων του ΚΔ, την οποία ζήτησε το παραπέμπον δικαστήριο. Επ' αυτού πρέπει ευθύς εξαρχής να λεχθεί ότι, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις όπου είναι πρόδηλο ότι η διάταξη του κοινοτικού δικαίου της οποίας ζητείται η ερμηνεία δεν έχει εφαρμογή στα πραγματικά περιστατικά της κύριας υπόθεσης, το Δικαστήριο επαφίεται στο εθνικό δικαιοδοτικό όργανο, στο οποίο εναπόκειται να εκτιμήσει, ενόψει των πραγματικών περιστατικών κάθε υποθέσεως, αν η επίλυση του υποβαλλόμενου προδικαστικού ζητήματος είναι αναγκαία για να κρίνει τη διαφορά της οποίας έχει επιληφθεί.

12 Ως προς τα τρία προδικαστικά ερωτήματα που υπέβαλε το Bundesfinanzhof, πρέπει να γίνει δεκτό ότι με αυτά επιδιώκεται, κατ' ουσία, να αποσαφηνιστούν τα κριτήρια που επιτρέπουν να οριοθετηθούν τα αντίστοιχα πεδία εφαρμογής καταρχάς μεν των κλάσεων 26.02 και 31.03, στη συνέχεια δε των διακρίσεων 31.03 Α ΙΙ και 31.03 Β του ΚΔ, με σκοπό την κατάταξη του εμπορεύματος που περιγράφεται στα ερωτήματα.

Επί του πρώτου ερωτήματος

13 Όπως έχει επανειλημμένα δεχτεί το Δικαστήριο, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει εν γένει να αναζητηθεί στα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και στις αντικειμενικές τους ιδιότητες, όπως καθορίζονται από το γράμμα των κλάσεων του ΚΔ και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων.

14 Εξάλλου, προκειμένου για την ερμηνεία του ΚΔ, κατά πάγια νομολογία, τόσο οι σημειώσεις που βρίσκονται στην αρχή κάθε κεφαλαίου του ΚΔ, όσο και οι επεξηγηματικές σημειώσεις της ονοματολογίας του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας, όπως και οι πράξεις κατατάξεως της επιτροπής ονοματολογίας του ΚΔ, αποτελούν σημαντικά βοηθήματα για την εξασφάλιση ομοιομορφίας στην εφαρμογή του εν λόγω δασμολογίου από τις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών και μπορούν για το λόγο αυτό να θεωρηθούν κρίσιμα στοιχεία για την ερμηνεία του. Επομένως, για την ερμηνεία των δασμολογικών κλάσεων που προαναφέρθηκαν, πρέπει να ληφθεί υπόψη όχι μόνο το γράμμα και το σύστημα του ΚΔ, αλλά και το περιεχόμενο των επεξηγηματικών σημειώσεων και των σχετικών πράξεων κατατάξεως.

15 Τόσο από τη διατύπωση και τη συγκριτική εξέταση των δασμολογικών κλάσεων 26.02 και 31.03, όσο και από τα προαναφερθέντα ερμηνευτικά μέσα, προκύπτει ότι, κατά

γενικό κανόνα, οι σκωρίες από μετατροπέα που περιέχουν φωσφορικά άλατα σε περιεκτικότητα που να τους προσδίδει ιδιότητες λιπάσματος εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της κλάσης 31.03. Η ερμηνεία αυτή ανταποκρίνεται ιδίως προς την ανάγκη η δασμολογική κατάταξη να στηρίζεται στα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητες των προϊόντων.

16 Πράγματι, είναι μεν ακριβές ότι, κατά το γράμμα της κλάσης 26.02, υπάγονται σ' αυτή οι « σκωρίαι... και έτερα απορρίμματα, άπαντα εκ της κατεργασίας του σιδήρου και του χάλυβος προερχόμενα », η σημείωση 1 γ) του κεφαλαίου 26 διευκρινίζει ωστόσο ότι το κεφάλαιο αυτό « δεν περιλαμβάνει... τας σκωρίας αποφωσφορώσεως του κεφαλαίου 31 ». Η σημείωση αυτή είναι ταυτόσημη με την αντίστοιχη επεξηγηματική σημείωση 1 γ) του κεφαλαίου 26 του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας, το οποίο προβλέπει άλλωστε ρητά στη σημείωση που αφορά την κλάση 26.02 ότι οι « σκωρίες που προέρχονται από την κατεργασία φωσφορούχων χυτοσιδήρων, που λέγονται σκωρίες αποφωσφορώσεως, φωσφορικές σκωρίες ή σκωρίες Thomas, υπάγονται στο κεφάλαιο 31 ».

17 Η προαναφερθείσα σημείωση 2 του κεφαλαίου 31, τα οποία αφορά τα λιπάσματα, ορίζει, πράγματι, ότι οι σκωρίες αποφωσφορώσεως εμπίπτουν στην κλάση 31.03. Κατά τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας, η κλάση 31.03 « περιλαμβάνει αποκλειστικά ... τις σκωρίες αποφωσφορώσεως, που αποκαλούνται επίσης σκωρίες Thomas, φωσφορικές σκωρίες, μεταλλουργικά φωσφορικά άλατα, οι οποίες είναι υποπροϊόντα της παραγωγής χάλυβα από φωσφορούχο χυτοσίδηρο, σε καμίνους και μετατροπείς με βασική επένδυση ». Κατά τις ίδιες επεξηγηματικές σημειώσεις, τα εν λόγω προϊόντα « κατατάσσονται πάντοτε στην παρούσα κλάση, έστω και αν προδήλως δεν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως λιπάσματα ».

18 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι το καθοριστικό κριτήριο για την κατάταξη ενός προϊόντος στην κλάση 31.03 και όχι στην κλάση 26.02 είναι η παρουσία λιπαντικού στοιχείου, όπως εν προκειμένω τα φωσφορικά άλατα, σε ποσότητα επαρκή, το οποίο να προσδίδει στο εν λόγω προϊόν ιδιότητες λιπάσματος που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη γεωργία. Αντιθέτως, αποκλείονται από την κατάταξη στην κλάση 31.03 τα προϊόντα που δεν περιέχουν αρκετά λιπαντικά στοιχεία για να μπορούν να θεωρηθούν ως λιπάσματα. Η εξακρίβωση της συνδρομής των πραγματικών αυτών στοιχείων εμπίπτει, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, στην αρμοδιότητα του εθνικού δικαστηρίου.

Επί του δεύτερου και του τρίτου ερωτήματος

19 Με τα ερωτήματα αυτά το εθνικό δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσία, ποιο είναι το κριτήριο της κατατάξεως ενός εμπορεύματος στη μία ή στην άλλη των διακρίσεων 31.03 A II και 31.03 B.

20 Σχετικώς πρέπει να παρατηρηθεί ότι το πεδίο εφαρμογής και των δύο αυτών διακρίσεων οριοθετείται από την ίδια τη διατύπωσή τους, που παρατέθηκε πιοπάνω, με την οποία γίνεται παραπομπή στις σημειώσεις του κεφαλαίου αυτού. Επομένως, τα προϊόντα που απαριθμούνται στη σημείωση 2, παράγραφος Α, εμπίπτουν στη διάκριση 31.03 Α ΙΙ (εκτός από τα υπερφωσφορικά), εφόσον είναι αυτούσια· αντιθέτως, εμπίπτουν στη διάκριση 31.03 Β, αν εμφανίζονται υπό μορφή μίγματος μεταξύ τους ή με άλλες ανόργανες ουσίες που στερούνται ιδιοτήτων λιπάσματος. Η εξακρίβωση της συνδρομής των πραγματικών αυτών στοιχείων ανήκει, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, στην αρμοδιότητα του εθνικού δικαστηρίου.

Επί των δικαστικών εξόδων

21 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία υπέβαλε παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει, ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης, το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με Διάταξη της 8ης Μαρτίου 1984 το Bundesfinanzhof, αποφαίνεται:

— **Το καθοριστικό κριτήριο για την κατάταξη ενός προϊόντος στη δασμολογική κλάση 31.03 και όχι στην κλάση 26.02 είναι η παρουσία λιπαντικού στοιχείου, όπως εν προκειμένω τα φωσφορικά άλατα, σε ποσότητα επαρκή, το οποίο να προσδίδει στο εν λόγω προϊόν ιδιότητες λιπάσματος που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη γεωργία. Αντιθέτως, αποκλείονται από την κατάταξη στην κλάση 31.03 τα προϊόντα που δεν περιέχουν αρκετά λιπαντικά στοιχεία για να μπορούν να θεωρηθούν ως λιπάσματα.**

— **Τα προϊόντα που απαριθμούνται στη σημείωση 2, παράγραφος Α, εμπίπτουν στη δασμολογική διάκριση 31.03 Α ΙΙ (εκτός από τα υπερφωσφορικά), εφόσον είναι**

αυτούσια· αντιθέτως, εμπίπτουν στη διάκριση 31.03 Β, αν εμφανίζονται υπό μορφή μίγματος μεταξύ τους ή με άλλες ανόργανες ουσίες που στερούνται ιδιοτήτων λιπάσματος.

— **Η εξακρίβωση της συνδρομής των πραγματικών στοιχείων, με σκοπό την εφαρμογή των πιοπάνω κριτηρίων, ανήκει, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, στην αρμοδιότητα του εθνικού δικαστηρίου.**

Κακούρης Everling Galmot

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του τρίτου τμήματος

Κ. Κακούρης